

ร่างรายงานการประชุม

คณะกรรมการการกำกับติดตามโครงการสิทธิจากเรือผู้ฝั่งของไอแอลโอครั้งที่ 8

12 ธันวาคม 2561 เวลา 14.00-17.00 น. กระทรวงแรงงาน

สรุปมติและประเด็นหารือในที่ประชุม

- ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 7 ของคณะกรรมการการกำกับติดตามโครงการและรับทราบความคืบหน้า ข้อท้าทาย และข้อเสนอแนะภายใต้วัตถุประสงค์ทั้งสี่ข้อ
- วัตถุประสงค์ 1: สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบต่อการให้สัตยาบัน C. 188 แต่ยังมีงานต้องดำเนินการและผลักดันในส่วนของการบังคับใช้พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และการจัดทำร่างกฎหมายการคุ้มครองแรงงานในภาคประมงให้แล้วเสร็จ
- วัตถุประสงค์ 2: จัดฝึกอบรมขั้นสูงให้กับพนักงานตรวจแรงงาน ร่างหลักสูตรฝึกอบรมการตรวจแรงงานระดับประเทศ และเก็บข้อมูลเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายในภาคประมง สหภาพแรงงานและเอ็นจีโอที่เป็นภาคีของโครงการเผชิญความท้าทายในการเข้าถึงคนงานในพื้นที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก
- วัตถุประสงค์ 3: ความร่วมมือระหว่างสมาคมอุตสาหกรรมทูนาไทย/สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับแผนงานแนวปฏิบัติที่ดีด้านแรงงาน (ประกอบด้วย การปรับปรุงแก้ไขคู่มือแนวปฏิบัติที่ดีด้านแรงงานและการจัดประชุมหารือ โต้เถียงเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านแรงงาน) และการมีมติเห็นชอบกับการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี
- วัตถุประสงค์ 4: รายงานสถานการณ์การดำเนินงานในพื้นที่โดยสหภาพแรงงานและองค์กรประชาสังคมที่เป็นภาคีโครงการ คือ สรส. สเตลลามาวิส รัทษไทย อ็อกซ์เฟม มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา สหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศ/เครือข่ายสิทธิแรงงานประมง และมูลนิธิการศึกษาเพื่อการพัฒนา ตัวแทนคนงานประมงจากเครือข่ายสิทธิแรงงานประมงระบุประเด็นปัญหาของคนงาน เช่น การไม่มีสัญญาจ้างในภาษาของตนเอง
- ที่ประชุมรับรองการปรับแก้กรอบการติดตามและประเมินผล เช่น การกำหนดเป้าหมายรายปี ตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลช่วงกลางโครงการ
- ที่ประชุมเห็นชอบที่จะสนับสนุนการขยายเวลาโครงการแบบไม่มีค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นข้อเสนอของไอแอลโอไปอีกห้าเดือน (จนถึง 31 ธันวาคม 2562) และการปรับแก้แผนงานปี 2562 และรับทราบหัวข้อการศึกษาวิจัยที่เสนอ และการเผยแพร่วิดีโอของโครงการที่จะมีขึ้น
- ที่ประชุมรับทราบรายจ่ายที่ใช้ไปแล้วและรายจ่ายผูกพัน รวมกันมีสัดส่วนราวร้อยละ 75 ของงบประมาณทั้งหมดของโครงการ (2559-2662)

วาระที่ 1 ประธานร่วมกล่าวต้อนรับ

คุณสมศักดิ์ อภิวัฒน์กุล ผู้ช่วยปลัดกระทรวงแรงงาน กล่าวเปิดการประชุมในฐานะตัวแทนปลัดกระทรวงแรงงาน และขอบคุณสหภาพยุโรปที่ให้ความสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการสิทธิจากเรือผู้ฝั่ง คณะกรรมการการกำกับติดตามโครงการทำหน้าที่เป็นเวทีสำหรับการพิจารณาความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ทั้งสี่ข้อ โดยเฉพาะความคืบหน้าเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบใหม่และการฝึกอบรมพนักงานตรวจแรงงาน

คุณจุฑาเบญจ บุษนิ รองหัวหน้าคณะผู้แทนสหภาพยุโรป กล่าวว่าโครงการสิทธิจากเรือผู้ฝั่งเป็นโครงการสำคัญ การประชุมในวันนี้มีความสำคัญที่เราจะได้มาพิจารณาผลการดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 และทำการหารือกันอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมาเกี่ยวกับความคืบหน้าและแผนงานต่างๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ทั้งสี่ข้อ การประเมินผลกลางโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว และปีหน้าจะเป็นปีสุดท้ายของการดำเนินโครงการ การหารือแลกเปลี่ยนด้านแรงงานระหว่างสหภาพยุโรปกับไทยยอมรับถึงมาตรฐานแรงงานที่สูงขึ้นในภาคประมงและแปรรูปอาหารทะเล ประเทศไทยในฐานะประธานอาเซียนในปี 2562 จะเป็นแบบอย่างให้กับประเทศอื่นในการเป็นประเทศแรกในเอเชียที่ให้สัตยาบันอนุสัญญาทั้งสองฉบับ

วาระที่ 2 สรุปการดำเนินการหลังจากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 7 และรับรองรายงานการประชุม

คุณอัญมณี ทับทิมศรี ผู้ประสานงานพื้นที่ของไอแอลโอ รายงานประเด็นสำคัญจากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 7 รวมถึงข้อเสนอแนะจากการประเมินผลกลางโครงการ ข้อเสนอปรับแก้แผนงานโครงการ รายการตรวจสอบทางเพศสภาพใหม่ขององค์กรภาคี ข้อเสนอขยายเวลาดำเนินโครงการแบบไม่มีค่าใช้จ่าย รายงานการเงินของโครงการ ตลอดจนงานศึกษาวิจัยและเผยแพร่ที่กำลังดำเนินการอยู่

มติที่ประชุม

- ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 7

วาระที่ 3.1 รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานและอภิปรายตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ และความเห็นต่อข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ 1: เสริมสร้างกรอบกฎหมาย นโยบาย และการกำกับดูแล ให้เข้มแข็ง

คุณวิไลวรรณ โกยแก้วพริ้ง ผู้อำนวยการอาวุโส กลุ่มงานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน รายงานว่ากระทรวงแรงงานได้ยื่นสัตยาบันสาร P. 29 ไปเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2561 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบต่อข้อเสนอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติป้องกันและจัดการใช้แรงงานบังคับเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบการให้สัตยาบัน C. 188 ในเดือนธันวาคม 2561 กระทรวงแรงงานกำลังเตรียมการให้สัตยาบัน C. 188 ต่อไอแอลโอ คณะกรรมการกฤษฎีกาเปิดเว็บไซต์ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานประมง มีความจำเป็นที่จะต้องรณรงค์สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกฎหมายใหม่ดังกล่าวและการใช้บทบัญญัติยึดหยุ่นภายใต้ C. 188 เธอระบุกำหนดเวลาสำหรับ P. 29 และ C. 188 ให้อย่างคร่าวๆ

คุณฐิติรย์ เอื้ออำนวย คณะทำงานโครงการของไอแอลโอ รายงานความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระบุว่าไอแอลโอได้ดำเนินการดังนี้

- ให้ความเห็นทางวิชาการอย่างละเอียดแก่รัฐบาลไทยเกี่ยวกับการนำ C. 188 และ P. 29 ไปปฏิบัติ
- จัดพิมพ์กรณีศึกษาการใช้แรงงานบังคับ (อังกฤษและไทย สำหรับโครงการของ EIDHR ของไอแอลโอ/สหภาพยุโรป)
- จัดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ MBIE ของนิวซีแลนด์เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายในภาคประมง
- สนับสนุนการปรับปรุงการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวางแผนการตรวจแรงงานและการบังคับใช้กฎหมาย
- เริ่มศึกษารณการปรับปรุงเรือประมงในงานศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในตลาดแรงงาน
- เป็นผู้นำการจัดปรึกษาหารือไตรภาคีของกระทรวงแรงงาน ตรวจคนเข้าเมือง และประชากรของเมียนมาร์ เกี่ยวกับการจัดฝึกอบรมให้กับแรงงานข้ามชาติในงานประมง

วัตถุประสงค์ 2 : การตรวจแรงงานและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิผลมากขึ้น

คุณจรัญชัย ก่อศรีพิทักษ์กุล กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รายงานว่ากรมสวัสดิการฯ ได้ร่วมงานกับไอแอลโอในการจัดทำเครื่องมือการตรวจแรงงานที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก มีการจัดฝึกอบรมขั้นสูงครั้งที่สาม (ครั้งสุดท้าย) ให้กับพนักงานตรวจแรงงาน 36 คนในเดือนพฤศจิกายน 2561 ซึ่งทำให้มีพนักงานตรวจแรงงานที่เข้ารับการอบรมรวมทั้งสิ้น 96 คนในช่วงเวลาสองปีที่ผ่านมา กฎระเบียบใหม่ที่ออกมาเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2561 สร้างความชัดเจนสำหรับการตรวจแรงงานในส่วนของขั้นตอนปฏิบัติและหน้าที่ตามมาตรฐานในการตรวจที่ศูนย์ควบคุมฯ กระทรวงแรงงานและไอแอลโอจะร่วมกันจัดการฝึกอบรมนำร่องให้กับพนักงานตรวจแรงงานใหม่ 186 คนในเดือนกุมภาพันธ์ 2562

คุณอัญมณี ทับทิมศรี และคุณฐิติรัย เอื้ออำนวย คณะทำงาน โครงการของไอแอลโอ รายงานความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยระบุว่าไอแอลโอได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- ประเมินผลการตรวจแรงงานและการบังคับใช้กฎหมายเชิงยุทธศาสตร์กับผู้เชี่ยวชาญจาก MBIE ของนิวซีแลนด์
- ร่างหลักสูตรการตรวจแรงงาน
- วิเคราะห์การเก็บข้อมูลของกรมสวัสดิการฯ
- จัดฝึกอบรมการตรวจแรงงานขั้นสูง
- สนับสนุนทางวิชาการในการประเมินความเสี่ยงด้านแรงงาน

คณะทำงานโครงการของไอแอลโอกล่าวถึงผลที่ได้จากการมาเยือนของผู้ตรวจแรงงานของนิวซีแลนด์ บทเรียนสำคัญจากการเก็บข้อมูลของกรมสวัสดิการฯ เช่น ตัวเลขการบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการจัดการความเสี่ยงด้านแรงงาน เพื่อพัฒนาปรับปรุงการกำหนดเป้าหมาย มีการแจกแจงหัวข้อการฝึกอบรมหลักและเสริมในหลักสูตรการฝึกอบรมระดับประเทศเพื่อหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การหารือในที่ประชุม

- เครื่องข่ายสิทธิแรงงานประมง/สหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศขอความร่วมมือจากรัฐบาลให้พวกตนสามารถเข้าถึงเอกสารณ์และสนับสนุนการตรวจแรงงานที่ศูนย์ควบคุมฯ ได้ตามนโยบายที่มีอยู่ในปัจจุบัน เครื่องข่ายสิทธิแรงงานประมงรายงานว่าเมื่อเร็วๆ นี้ผู้ปฏิบัติงานของตนไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในศูนย์ควบคุมฯ บางแห่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่เป็นหัวหน้าศูนย์ ก่อนหน้านี้ สหพันธ์ฯ และไอแอลโอได้ทำหนังสือไปยังรัฐบาลเพื่อขอให้สามารถเข้าไปในศูนย์ควบคุมฯ ได้
- สปมผ.ตอบว่าเครือข่ายฯ/สหพันธ์ฯ สามารถเข้าไปในศูนย์ควบคุมฯ ได้ และได้มีการวางมาตรฐานการดำเนินการของศูนย์ควบคุมฯ โดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกัน มีการจัดตั้งทีม FIT ทำหน้าที่ตรวจศูนย์ควบคุมฯ ทั้ง 30 แห่งเพื่อควบคุมคุณภาพ ซึ่งพบปัญหาบ้าง เช่น รายชื่อลูกเรือไม่ตรงกัน แต่การสแกนหน้า/ม่านตาสามารถป้องกันการลักลอบนำคนงานเข้าออกอย่างผิดกฎหมายได้
- กรมสวัสดิการฯ ยินดีร่วมมือกับเอ็นจีโอและสหพันธ์ฯ สามารถเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์และถามได้เสมอ
- สรส.แสดงความเห็นว่าควรจะมีนโยบายพื้นฐานว่าด้วยการเข้าไปในศูนย์ควบคุมฯ แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตัวหัวหน้าศูนย์ก็ตาม สรส.สนับสนุนให้มีการแบ่งปันข้อมูลกัน แต่ก็ยังมีปัญหาในการบังคับใช้ถึงแม้จะได้มีการให้สัตยาบัน P. 29 และ C. 188 แล้วก็ตาม

- สภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทยกล่าวว่า การเก็บบัตรเอทีเอ็มเป็นปัญหาและเป็นการละเมิดกฎหมายที่ห้ามการกักค่าจ้าง กรมสวัสดิการฯ ตอบว่าพยายามสัมภาษณ์คนงานเพื่อป้องกันการขีดยึดบัตรเอทีเอ็ม
- สเตลลามาริสแสดงความเห็นว่า เมื่อพบการละเมิดสิทธิแรงงานที่ศูนย์ควบคุมฯ ที่ชลบุรีและระยอง หน่วยงานรัฐล้งเลที่จะลงโทษปรับนายจ้าง คนงานยังคงไม่ได้รับค่าจ้างทั้งหมดถึงแม้ว่าจะมีการโอนเงินค่าจ้างเข้าบัญชีของคนงานแล้วก็ตาม นายจ้างกดเงินสดจากเอทีเอ็มให้คนงาน แต่จ่ายให้คนงานเพียงบางส่วนของค่าจ้างเท่านั้น ตอนนี้ยังคงมีการขาดแคลนแรงงานและการใช้มาตรา 83 ของพ.ร.ก.การประมงในการออกหนังสือคนประจำเรือยังไม่สามารถแก้ปัญหาขาดแคลนคนงาน
- มุลินิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนฯ กล่าวถึงปัญหาการขีดยึดบัตรเอทีเอ็มของคนงานประมง โดยนายจ้างด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์ 3: พัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติสอดคล้องตามมาตรฐานแรงงานหลัก (แนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี)

คุณอรรณพันธ์ มาศรีงสรรค์ เลขาธิการสมาคมอุตสาหกรรมทูนาไทย รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการปรับปรุงคู่มือแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล การประชุมโต๊ะกลมในเดือนพฤศจิกายน 2561 พิจารณาบททวนคู่มือแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีและเครื่องมือเช่นการจัดทำผังห่วงโซ่อุปทานใหม่และรายการตรวจสอบสำหรับโรงงาน เธอกกล่าวว่าแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีเป็นเรื่องที่ดำเนินการโดยสมัครใจและเรียกร้องให้ผู้ซื้อให้ความสำคัญและให้รางวัลแก่ผู้จัดหาสินค้าและวัตถุดิบของไทยที่เข้าร่วมในแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี

คุณปรานต์ สยามวาลา กรรมการสภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ธนาคารต่างๆ อาจจะสนับสนุนการปรับปรุงห่วงโซ่อุปทานด้วยการให้เงินกู้ แต่ราคาจากผู้ซื้อและผลตอบแทนจากการลงทุนมีความไม่แน่นอนมากเกินไปสำหรับธนาคารบางแห่ง สภาองค์การนายจ้างฯ ร่วมงานกับ WWF ในการสนับสนุนฟาร์มกุ้งเพื่อให้มีการรับรองโดย ASC เขามองว่าธนาคารยินดีสนับสนุนการรับรองแต่ผู้ซื้อที่ต้องการซื้อสินค้า ASC ไม่ต้องการจ่ายแพงขึ้น

คุณสุภาวดี โชติปัญญา ผู้ประสานงานโครงการระดับประเทศของไอแอลโอ รายงานความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยระบุว่าไอแอลโอได้ดำเนินการดังนี้:

- เสนอการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี
- ปรับปรุงคู่มือแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี
- จัดการประชุมโต๊ะกลมเกี่ยวกับแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี

เธอแจกแจงวัตถุประสงค์ อำนวยหน้าที่ และองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี และขอความเห็นชอบจากที่ประชุมในการจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว

สหภาพยุโรปกล่าวว่าการสนทนาแลกเปลี่ยนด้านแรงงานระหว่างสหภาพยุโรป-ไทยให้ความสำคัญกับการสร้างมาตรฐานแรงงานด้านประมงในภูมิภาค แนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีจะเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความริเริ่มที่ครอบคลุมทั่วทั้งอาเซียน สภาองค์การนายจ้างฯ ถามว่าสหภาพยุโรปจะกดดันผู้ซื้อให้จ่ายแพงขึ้นสำหรับมาตรฐานที่สูงขึ้นของผู้จัดหาสินค้าและวัตถุดิบของไทยได้อย่างไร สหภาพยุโรปตอบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญอย่างมากกับการเคารพมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและแรงงาน และห่วงโซ่อุปทานที่

มีความรับผิดชอบ สหภาพยุโรปมีหวังโซ่อุปทานที่มีความรับผิดชอบในโครงการ Asia Project ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี

มติที่ประชุม

ที่ประชุมเห็นชอบกับขอบเขตของงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีตามที่เสนอ

วัตถุประสงค์ 4: สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของคนงานและการเข้าถึงบริการช่วยเหลือ

คุณสาววิทย์ แก้วหวาน เลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) รายงานว่า สรส. ได้จัดตั้ง “กลุ่มแรงงานอุตสาหกรรมอาหารทะเลภาคใต้” ที่สงขลาและ “Working Class Labourers” ที่ชลบุรี สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญคือการจัดตั้งคนงานให้สามารถเจรจาค่าจ้างของตนเองได้ สรส. เสนออุปสรรคในการขอให้นายจ้างอนุญาตให้คนงานมาเข้าร่วมการอบรม ช่องทาง MOU ที่นำคนงานเข้ามาในประเทศไม่ได้ให้ความคุ้มครองแก่แรงงานอย่างเพียงพอและแรงงานข้ามชาติจำนวนมากยังคงไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมได้ เอกสารเผยแพร่ข้อมูลสำหรับคนงานควรมีอยู่ในภาษาของพวกเขา สรส. เรียกร้องให้รัฐบาลให้สัตยาบัน C. 87 และ C. 98 ที่จะทำให้คนงานสามารถทำการเจรจาได้อย่างยั่งยืน

องค์กรภาคีภายใต้วัตถุประสงค์ 4 รายงานการดำเนินงานที่ผ่านมาและที่กำลังจะมีขึ้น

- ศูนย์อภิบาลผู้เดินทางทะเลสามแห่งของ *สเตลลามาวิส* ที่ชลบุรี ระยอง และปัตตานี เข้าถึงคนงาน 11,900 คน โดยส่วนใหญ่เป็นการให้บริการสุขภาพ องค์กรดังกล่าวรายงานว่าคนงานบางส่วนยังคงไม่ได้รับค่าจ้างเต็ม คนงานจำเป็นต้องรู้สิทธิของตนเอง ถึงแม้ว่าจะไม่พบหรือแทบไม่พบการใช้แรงงานเด็กแล้วก็ตาม แต่นายจ้างก็จำเป็นต้องรู้วิธีการเมื่อพบปัญหาดังกล่าว มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับลูกแรงงานข้ามชาติที่ปัตตานีเพื่อคุ้มครองสิทธิของเด็ก ตลอดจนให้การศึกษาพื้นฐานและเป็นการป้องกันไม่ให้พวกเขาไปเล่นใกล้บริเวณท่าเรือที่อาจจะได้รับอันตราย
- *มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนฯ* ได้จัดทำคู่มือสามฉบับเกี่ยวกับสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐาน การจัดการกรณีร้องเรียน และมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ มูลนิธิได้จัดฝึกอบรมให้กับเอ็นจีโอในไทยและกัมพูชา นอกจากนี้ก็มีการรายงานกรณีตัวอย่างของการละเมิดสิทธิแรงงานที่พบในจังหวัดต่างๆ
- *สหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศ/เครือข่ายสิทธิแรงงานประมง* รายงานว่าในเดือนตุลาคม 2561 มีการจัดฝึกอบรมให้กับคนงานประมงที่ตราด โดยร่วมกับมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนฯ และเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติในการให้ข้อมูลแก่คนงาน ในเดือนมิถุนายน 2561 ไอแอลโอ สหพันธ์ฯ และบริษัทไทยยูเนียนจัดฝึกอบรมให้กับคนงานประมง 100 คนเกี่ยวกับความปลอดภัยและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ในเดือนพฤศจิกายน 2561 ได้จัดการประชุมคนงานประมงที่ระยอง และร่วมงานกับมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนฯ และรักษ์ไทยในการให้ความช่วยเหลือกรณีฟ้องร้องของคนงาน 8 คนในจังหวัด
- *มูลนิธิรักษ์ไทย* จัดการฝึกอบรมให้กับคนงานแปรรูปอาหารทะเลและผู้พึ่งพิง สร้างเครือข่ายชุมชน และจัดประชุมหารือไตรภาคี การละเมิดสิทธิแรงงานยังคงเกิดขึ้นเนื่องจากคนงานมีความรู้จำกัด การขาดช่องทางเข้าถึงระบบยุติธรรม การขาดความคุ้มครองกระทั่งสำหรับคนงานที่เข้ามาตามช่องทาง MOU และการขาดอำนาจต่อรอง
- *ไอแอลโอ* รายงาน *แทนออกซ์แฟม* ว่าได้จัดงาน ‘Humans of Seafood’ เพื่อส่งเสริมอาหารทะเลที่มีจริยธรรมและยั่งยืน โดยมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนกับองค์กรประชาสังคมที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเดือนมิถุนายน 2561 และประสานงานผลักดันนโยบายผ่านทางแนวร่วมองค์กรประชาสังคมว่าด้วยอาหารทะเลที่ยั่งยืนและมีจริยธรรม

การหารือในที่ประชุม

- สำนักงานประกันสังคม (กระทรวงแรงงาน) รายงานว่าการประกันสังคมเป็นประเด็นสำคัญในการหารือเกี่ยวกับ C. 188 และกระทรวงแรงงานกำลังทำงานอย่างใกล้ชิดกับนายจ้างและเอ็นจีโอเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ นายจ้างมีความกังวลเกี่ยวกับการจ่ายในส่วนนี้และกระทรวงแรงงานได้บรรลุข้อตกลงที่จะดำเนินการด้านการประกันสังคมให้คืบหน้าไปโดยลำดับ
- ผู้นำเครือข่ายสิทธิแรงงานประมงจากสงขลา ระนอง ตรัง เรียกร้องให้มีสัญญาจ้างงานในภาษาของคนงานและให้มีการจัดหาอาหารและน้ำบนเรืออย่างเพียงพอ พวกเขาสนับสนุนการให้สัตยาบัน C188 C87 และ C98 ค่าจ้างที่สูงขึ้น และสภาพการทำงานที่ดีขึ้น กรมสวัสดิการฯ เสริมว่ากำลังดำเนินการแปลสัญญาจ้างอยู่
- สรศ.รายงานว่ามีการละเมิดสิทธิแรงงานหลายกรณีและจะทำการรวบรวมประเด็นหลักๆ มาบอกกล่าว

คุณสุภาวดี โชติคุณ รายงานความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ 4 โดยระบุว่าในไตรมาสที่แล้วไอแอลโอและองค์กรภาคีได้ดำเนินการดังนี้:

- ให้ความช่วยเหลือคนงานโดยตรงโดยองค์กรภาคี
- สนับสนุนการจัดทำคู่มือสำหรับคนงาน
- หากาศีสภาพแรงงาน/องค์กรประชาสังคมเพื่อจัดอบรมให้กับแรงงานใหม่จากเมียนมาร์ก่อนออกเดินทาง
- จัดประชุมไตรภาคีในระดับจังหวัด
- เข้าถึงเป้าหมายรวมทั้งสิ้นประมาณ 54,000 คน (โดยเจอตัวและทางออนไลน์)

3.2 พิจารณาการปรับแก้แผนงานและกรอบการติดตามและประเมินผล (การประเมินผลกลางโครงการ)

คุณสุภาวดี โชติคุณ รายงานเกี่ยวกับข้อเสนอแนะจากการประเมินผลกลางโครงการที่ให้ปรับแก้กรอบการติดตามและประเมินผลให้กำหนดเป้าหมายสำหรับสิ้นปี 2561 และสิ้นสุดโครงการ ตลอดจนเป้าหมายรายปี

คุณเจสัน จัดด์ อธิบายว่าไอแอลโอและสหภาพยุโรปกำลังสำรวจทางเลือกต่างๆ ในการขยายเวลาโครงการไปอีกห้าเดือนโดยไม่มีค่าใช้จ่ายและอธิบายเหตุผลของการขยายเวลามาเพื่อดำเนินงานที่ยังค้างคาให้เสร็จสิ้น นอกจากนี้ ยังได้อธิบายรายละเอียดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของแผนงานที่ได้รับการเสนอแนะ รวมถึงการเสนอให้จัดการอบรมก่อนออกเดินทางนอกประเทศสำหรับแรงงานประมงและการปรับย้ายกิจกรรมภาคสนามจากสำนักงานพังมาแยงกรุงเทพฯ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมเห็นชอบและรับรองข้อเสนอขยายเวลาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย การปรับแก้แผนงานที่เสนอ และกรอบการติดตามและประเมินผลตามที่เสนอ

3.3 รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับงานศึกษาวิจัยและงานสื่อสาร

คุณจัดด์ รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับงานศึกษาเกี่ยวกับตลาดแรงงานที่มีการศึกษารณีการปรับปรุงเรือประมง การประเมินการจ่ายค่าจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผลกระทบต่อแรงงานที่เกิดจากการเลือกซื้อของผู้ซื้อ และการสำรวจเส้นจบ นอกจากนี้เขายังอธิบาย

เกี่ยวกับวิดิโอของโครงการซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการให้สัตยาบัน P. 29 การสนับสนุนกิจกรรมของแรงงานโดยสหภาพแรงงานและองค์กรประชาสังคม และแบบอย่างแนวปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายที่ศูนย์ควบคุมฯ

3.4 รายงานการเงินของโครงการ

คุณจัดสร้งงานการใช้จ่ายของโครงการจนถึงปัจจุบัน

- ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นถึงปัจจุบัน: 2,496,277.99 เหรียญสหรัฐฯ; 2,201,991.78 ยูโร; 81,728,141.39 บาท
- งบผูกพันทั้งสิ้น: 672,151 เหรียญสหรัฐฯ; 592,912 ยูโร; 19,411,939 บาท
- ค่าใช้จ่ายและงบผูกพันทั้งสิ้น: 3,168,430 เหรียญสหรัฐฯ; 2,794,903 ยูโร; 101,140,080 บาท

ค่าใช้จ่ายและงบผูกพันทั้งสิ้นจนถึงปัจจุบันคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 75 ของงบประมาณทั้งหมดของปี 2559 – 2562

วาระ 4 กำหนดเวลาการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งต่อไป

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 9 จะมีขึ้นในปลายเดือนมีนาคมหรือปลายเมษายน 2562

วาระ 5 กล่าวปิด

คุณแกรม บักลีย์ ผู้อำนวยการไอแอลโอประจำประเทศ กล่าวถึงความพยายามทุ่มเทในการทำงานเป็นอย่างมากเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ปีนี้เป็นปีสุดท้ายของงานในการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการให้สัตยาบัน C. 188 ตลอดจนบทบาทและความรับผิดชอบต่างๆ การจัดตั้งคนงานยังจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างศักยภาพเป็นอย่างมาก แนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีส่งผลต่อวาระการทำงานที่มีคุณค่าในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำและการเข้าถึงตลาดสหภาพยุโรป กระบวนการและแนวปฏิบัติบางอย่างมีค่าควรแก่การบันทึกไว้

คุณจูเซปเป บูซินี สรุปประเด็นหลักในการหารือในที่ประชุม

- วัตถุประสงค์ 1 ลำดับเวลากระบวนการให้สัตยาบันและความจำเป็นในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ C188
- วัตถุประสงค์ 2 ผู้ตรวจแรงงานจากนิวซีแลนด์ การเก็บข้อมูล และการเข้าถึงการปฏิบัติงานในศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก กรมสวัสดิการฯ จะดูแลเรื่องการเข้าถึงศูนย์ฯ ของภาคีเอ็นจีโอ
- วัตถุประสงค์ 3 ความคืบหน้าเกี่ยวกับคู่มือแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี บทบาทของสหภาพยุโรปในการถ่ายทอดความชำนาญในการสร้างห่วงโซ่อุปทานที่มีความรับผิดชอบ และความตั้งใจที่จะยกประเด็นต่างๆ ขึ้นมาหารือในบริบทเซลในประเด็นการให้ความสำคัญกับแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีของผู้ซื้อในสหภาพยุโรป การจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีได้รับความเห็นชอบ
- วัตถุประสงค์ 4 สรต. สหพันธ์ฯ รัทไทย มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนฯ และอีอ็กซ์แฟมรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ

ที่ประชุมรับทราบการปรับแก้กรอบการติดตามและประเมินผลโดยเพิ่มการกำหนดเป้าหมายรายปีตามข้อเสนอจากการประเมินผลกลางโครงการ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังเห็นชอบกับการขยายเวลาโครงการโดยไม่มีค่าใช้จ่ายอีกห้าเดือน (จนถึง 31 ธันวาคม 2562)

และการปรับแก้แผนงานตามที่เสนอ คณะกรรมการฯ รับทราบหัวข้อการศึกษาวิจัย วิดีโอของโครงการ และรายงานการเงินที่แสดง
ค่าใช้จ่ายและงบผูกพันทั้งสิ้นจนถึงปัจจุบันคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 75 ของงบประมาณทั้งหมดของปี 2559 – 2562

คุณสมศักดิ์ อภิวันทนกุล ผู้ช่วยปลัดกระทรวงแรงงานกล่าวขอบคุณผู้มาเข้าร่วมประชุมและปิดการประชุม